

Z činnosti baníckeho spolku za rok 2008

Činnosť Banskosťiavnicko-hodrušského baníckeho spolku bola v roku 2008 vykonávaná podľa schváleného a priebežne upresňovaného plánu hlavných úloh.

Na 16. valnom zhromaždení, ktoré sa uskutočnilo 29.11.2007, bolo prijatých 11 hlavných úloh, ktorých plnenie bolo nasledovné.

Úloha č. 1: zorganizovať 16. reprezentačný banícky ples – 8. celoslovenský, úloha splnená. Podujatie sa uskutočnilo 1.2.2008 v Hoteli Grand-Matej v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica a Slovenskou banskou komorou ako 8. obnovený celoslovenský banícky ples. Zúčastnilo sa ho 101 platiacich osôb. Hudobnú produkciu zabezpečila skupina NECPALANKA z Prievidze. Hlavnými sponzormi podujatia boli Mesto Banská Štiavnica – 13,- tis Sk (hudba a kultúrne vystúpenia) a Slovenské združenie výrobcov kameniva - 10,- tis. Sk. Sponzori prispeli cenami do zlosovania vstupeniek v celkovej hodnote 39 000,- Sk. Z dobrovoľnej zbierky na opravu Akvaduktu v Kysihýbli sa vyzbieralo 500,- Sk.

Úloha č. 2 a úloha č. 3: zorganizovať ďalšie spoločenské podujatia a spolupracovať pri organizovaní ďalších príležitostných akcií, poriadaných Mestom Banská Štiavnica a ďalšími subjektami v regióne, ktoré majú súvislosť s baníctvom:

- * Posedenie pri kahanci so šachtágom z príležitosti životného jubilea Ing. Petra Moravitzu, hlavného koordinátora spolupráce s MBHS z príležitosti jeho životného jubilea (80 r.) sa uskutočnilo 18.1.2008 v Baníckej krčme.
- * 1. šachtág Handlovského baníckeho spolku v Handlovej sa uskutočnil 19.1.2008, spolok zabezpečil hlavných funkcionárov šachtágu.
- * Prijatie Ing. Dalmy Štěpánkovéj z príležitosti jej životného jubilea (75 r.) u primátora Banskej Štiavnice so šachtágom sa uskutočnilo 22.2.2008.
- * „8. Jozefovské stretnutie“, úloha splnená. Podujatie sa uskutočnilo v Baníckej krčme 16.3.2007, bolo venované všetkým Jozefom spolku, ale hlavne jubilantovi PhDr. Jozefovi Surovcovi (60 r.), podujatie bolo dotované sumou 1 650,- Sk.
- * 4. ročník podujatia „Náckova Štiavnica“ sa uskutočnil dňa 13.6.2008 v Hoteli Grand – Matej v spolupráci s POS Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica, Klubom historickej techniky pri rušňovom depe vo Zvolene a spolkom Živena, v rámci podujatia sa uskutočnila aj jazda „Štiavnickej Anči“ na trati Zvolen -Banská Štiavnica a späť, za účasti cca 50 osôb.
- * 10. výročné cachovanie vybraných banských technikov Michal šachty a Novej šachty sa uskutočnilo dňa 20.5.2008 v Baníckej krčme pri štôlni Glanzenberg.
- * „11. banícky majáles“ sa uskutočnil 10.5.2008 v Skanzene SBM, v rámci programu sa uskutočnil aj slávnostný šachtág pre študentov F BERG TU Košice.
- * slávnostný šachtág pre zamestnancov NYCOMED, s.r.o. Bratislava sa uskutočnil 20.6.2008 v Hoteli Grand-Matej.

- * slávnostný šachtág pre účastníkov Sylver veteran rallye 2008 sa uskutočnil 28.6.2008 na Nám. Sv. Trojice.
- * „11. Náckov štiavnický pochod“ sa uskutočnil 31.7.2008 s niektorými tradičnými zastávkami KAMI, SBM - Kammerhof - kaplnka sv. Ignáca, Štiavnický banícky betlehem, Hotel Grand Matej. Postavu Nácka interpretoval Ján Furinda, sponzormi boli navštívené pohostinné zariadenia a pivovar Steiger.
- * „Slávnostný šachtág Salamander 2008“ sa uskutočnil 4.9.2008 v aule SPŠ S. Mikovíniho za účasti cca 200 osôb, medzi ktorými boli, zástupcovia BERG fakulty TU Košice, VŠB Ostrava, štátnej banskej správy SR, Slovenskej baníckej spoločnosti, Maďarskej baníckej a hutníckej spoločnosti a družobných baníckych spolkov. Hlavnými funkcionármi vydareného podujatia boli Ing. Urbánek ako prezídium, Ing. Rada ako kontrárium a Ing. Ferenc ako fuchsmajor, hlavnými sponzormi podujatia boli Pivovar Steiger Vyhne, Combin Banská Štiavnica, s.r.o. ,RB, š.p. B. Bystrica, ďalej ho podporili Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre, SPŠ SM a SBS B. Bystrica. Na podujatí bol uvedený pivný zákon v slovensko-poľskom preklade, jeho vydanie zabezpečilo SZVK.
- * Posedenie pri kahanci so šachtágom so skokom cez kožu z príležitosti okrúhleho jubilea Ing. Milana Durbáka (60 r.) sa uskutočnilo 25.9.2008 v Baníckej krčme.
- * Posedenie pri kahanci so šachtágom so skokom cez kožu z príležitosti životného jubilea Ing. Jozefa Karabellyho (50 r.) sa uskutočnilo 13.11.2008 v Baníckej krčme.
- * Účasť na podujatí „Akademici v Banskej Štiavnici III“, ktoré sa uskutočnilo dňa 11.10.2008 z príležitosti 76. výročia podpísania „Deklarácie pokračovateľov duchovného dedičstva Baníckej akadémie v Banskej Štiavnici“ za účasti zástupcov F BERG TU Košice, TU Zvolen, VŠB Ostrava, Univerzity Miskolc a Univerzity Sopron.

Úloha č. 4: pokračovať v organizovaní vzdelávacieho cyklu „Utorkové popoludnia“, úloha priebežne plnená, v tomto ročníku boli doteraz zadržané 2 prednášky, prednáška Pavla Heintza na tému: „*T.G. Masaryk v stredoslovenskom regióne*“ a prednáška Ing. Durbáka na tému: „*15. výročie ukončenia ťažby na Novej šachte v Banskej Štiavnici*“

Úloha č. 5: sledovať priebeh riešenia návrhu na využitie ústia šachty Kaufhaus na povrchu pre účely montánnej turistiky (prezentácia vertikálnej dopravy – rumpál), úloha v sledovaní, myšlienka je zahrnutá do návrhu projektu „Glanzenberg“, ktorý bol predložený Mestu Banská Štiavnica.

Úloha č. 6: Pokračovať v spolupráci s baníckymi spolkami a cechmi v rámci Združenia baníckych spolkov na Slovensku (PROKOP VŠB Ostrava a MBHS Tapolca), úloha splnená, recipročná návšteva delegácií bude vykonaná s MBHS Tapolca – Salamander 2008/Barbora, so spolkom PROKOP návšteva v tomto roku bola zrealizovaná 25.4.2008 na skoku cez kožu v Chomutove.

Úloha č. 7: Spolupracovať so Slovenským banským múzeom, SAŽP, Mestom BŠ a obcami Hodruša – Hámre, Štiavnické Bane a Vyhne pri vypracovaní projektov, zameraných na rozšírenie montánnej turistiky v štiavnicko-hodrušskom regióne . Mestu Banská Štiavnica

bolo v marci 2008 predložené zadanie na vypracovanie projektu „Glanzenberg“, ktorý by mohol byť preložený v rámci operačného programu 3.2 Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu na získanie finančných prostriedkov zo ŠF EÚ, návrh nebol doteraz akceptovaný.

Úloha č. 8: Pripraviť vydanie publikácií (2. vydanie „Sprievodcu po technických pamiatkach Banskej Štiavnice a okolia“, „Pivný zákon“ v slovensko-poľskej verzii, „Spomienky starých baníkov“ a „Almanach“). Úloha splnená čiastočne „Pivný zákon“ v slovensko-poľskom preklade bol vydaný k Salamandru 2008, 2. vydanie „Sprievodcu ...“ je zatiaľ neaktuálne, nakoľko Mesto Banská Štiavnica má ešte k dispozícii cca 800 ks uvedenej publikácie.

Úloha č. 9: Pokračovať v organizovaní stretnutí bývalých baníkov Rudných baní, úloha plnená priebežne, v roku 2008 sa stretnutia konali v pravidelných mesačných intervaloch, celková účasť 132 osôb, priemer 23/stretnutie, najiniciatívnejšími boli Jozefa Wernerová a Anton Greguss.

Úloha č. 10: Zabezpečiť výrobu kovových baníckych znakov na slávnostnú a bežnú zástavu spolku, úloha je v riešení, Ing. Štepánková .

Úloha č. 11: Vykonať historický výskum o šachtágoch na Baníckej akadémii. T: 30.6.2008, úloha nesplnená.

Publikačná činnosť

V roku 2008 sa v rámci publikačnej sekcie vykonali nasledovné práce:

- v spolupráci so Združením výrobcov kameniva SR bola vydaná publikácia „Pivný zákon“ v slovensko-poľskom preklade,
- začali sa prípravné práce pre vydanie publikácie „Náckove špásy“, v ktorej budú zakomponované aj príbehy starých baníkov z rukopisov Žabenského, Šteffeka, Wenera a Vášáryho.

Banská činnosť vykonávaná v regióne

V roku 2008 vykonávala banskú činnosť – dobývanie Au rudy Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre na žilnom systéme Svetozár Bane Rozália s predpokladanou ťažbou 15 tis. ton rudy, z ktorej sa vyrobí cca 140 kg zlata v koncentráte. Pokračovalo sa taktiež v realizácii vyhladávacieho geologického prieskumu na XV. obzore jamy Rozália, kde bolo vyvrtaných 316 m malojadrových vrtov. V rámci ložiskového prieskumu sa vyvrta 1000 m malojadrových vrtov a vyrazí sa 1500 m dlhých banských diel. Vydobytá ruda z bane Rozália je spracovávaná vo flotačnej úpravni závodu, 3.1.2009 sa pripomenie 90. výročie zahájenia jej činnosti. V roku 2008 pokračovali aj zabezpečovacie a likvidačné práce podľa schváleného plánu zabezpečenia a likvidácie.

V rámci výstavby banského skanzenu na bani Stará štôlna všetkých svätých bola činnosť v roku 2008 zameraná na dokončenie rekonštrukcie hospodársko- prevádzkovej budovy správy závodu. Jej kolaudáciu sa predpokladá uskutočniť v decembri tohto roku. Rok 2008 považuje firma z hľadiska výrobnéj činnosti za úspešný. Túto skutočnosť je možné konštatovať po viac ako 10 ročnom období pohybu na hrane rentability. Uvedené skutočnosti dávajú predpoklad pokračovania banskej činnosti závodu aj v budúcom období.

Rudné bane, š.p. Banská Bystrica začali v roku 2008 vykonávať likvidačné a zabezpečovacie práce, súvisiace so sanáciou prepahlísk na žile Terézia v južnej časti ložiska a to aj v súvislosti so zabezpečením prívodu vody do tajchu Klinger. V roku 2009 plánujú vykonať opravu ústí štôlne Klinger Krátka, Hoffer a Kornberg, ako aj opravu akvaduktu v Kysihýbli. Na Hodrušskej strane plánujú opravu budovy strojovne ťažného stroja a ťahtovej budovy ťahty Mayer.

Ostatná činnosť členov spolku

V priebehu roka 2008 spolok na viacerých rokovaníach s primátorom Banskej Štiavnice pripomínal problematiku realizácie myšlienky na osadenie sochy štiavnického Nácka na štiavnickom „trotuári“, na ktorú Mesto Banská Štiavnica vyhlásilo ešte v roku 2005 verejnú zbierku (stav účtu zbierky k 1.10.2008 je cca 160 tis. Sk). Zo strany primátora Banskej Štiavnice bol daný prísľub, že Mesto Banská Štiavnica sa danej myšlienky nevzdáva a bude pokračovať v hľadaní možností na získanie ďalších finančných prostriedkov, potrebných na jej realizáciu tak, aby socha mohla byť odhalená v rámci programu Salamander 2010.

V roku 2008 pokračovala aktivita našich členov v Združení baníckych spolkov a cechov Slovenskej republiky, podpredseda Združenia za Stredoslovenskú oblasť Ing. E. Sombathy a hospodárka Ing. Athéna Smolková. Združenie bolo spoluorganizátorom nasledovných akcií: 1. stretnutie baníckych miest a obcí na Slovensku, ktoré sa uskutočnilo 27.9.2008 v Pezinku, seminár „430. výročie príchodu Andrássyovcov na Gemer“, ktorý sa uskutočnil v Rožňave dňa 22.11.2008. Delegácia združenia bola dňa 5.9.2008 na stretnutí baníckych miest ČR v Moste a tiež na konferencii „Baníctvo, geológia a životné prostredie“ v sekcii „Banícke dedičstvo“ dňa 10.10.2008.

Ostatná spoločenská činnosť členov spolku zahŕňa aj humanitárnu prácu skupiny bývalých baníkov, ktorí zabezpečujú štafáž pri pohreboch a slávnostných podujatiach mesta B. Štiavnica. V tejto skupine boli najiniciatívnejší Vladimír Nemčok, Anton Greguss, Michal Špunta, Vladimír Benčaj, Štefan Jokl, Juraj Jokl, Anton Ružinák, Ján Ziman, Štefan Maroš, Jaroslav Gazda a ďalší.

Pozitívne je potrebné hodnotiť prácu sekcie bývalých baníkov, technikov a sympatizujúcich Rudných baní v Banskej Štiavnici, ktorá organizovala v roku 2008 pravidelné mesačné stretnutia, vždy posledný piatok v mesiaci. V roku 2008 sa doteraz uskutočnilo 10 stretnutí v rôznych pohostinných zariadeniach, 5 stretnutí sa uskutočnilo v KAMI, 2 stretnutia na Št. Baniach a po jednom na Belianskom tajchu a na Iliji.

V roku 2008 boli udelené 3 členom nášho spolku ocenenia. Z príležitosti Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov 2008 udelil minister hospodárstva SR Ľubomír Jahnátek vyznamenanie „Za zachovanie tradícií“ PhDr. M. Augustínovi a Ing. P. Moravitzovi a vyznamenanie za „Za pracovnú vernosť“ Ing. M. Durbákovi.

Personálne záležitosti

V priebehu roka 2008 evidoval spolok priemerne 132 členov, čo v porovnaní s rokom 2007 predstavuje nárast o 2 členov. V priebehu roka zomreli 2 členovia spolku: 9.2.2008 Ing. Peter Daum vo veku 68 rokov a 26.8.2008 Jozef Kniška vo veku 82 rokov.

V priebehu roka prestali byť evidovaní 2 členovia z dôvodu neplatenia členských príspevkov. Situácia v platení členských príspevkov je nepriaznivá, všeobecne pretrváva pomerne vysoká nedisciplinovanosť členov.

V priebehu roka sa dožili okrúhlych jubileí od 50 rokov a potom v 5 ročných intervaloch nasledovní členovia:

50 rokov: Ing. Iveta Ďurigová, Ing. Jozef Karabelly, Bc. Yvetka Sláviková

55 rokov: Ing. Juraj Bálik, RNDr. Karel Petr, Ing. Ján Mihok,

60 rokov: PhDr. Jozef Surovec, Pavel Kondač, Ing. Milan Durbák, Pavel Heintz, Ján Ziman,

65 rokov: PhDr. RNDr. Ján Novák, CSc., Ladislav Schneider, Doc. Ing. Ivan Herčko, CSc.,

Vladimír Poprac, Mikuláš Müller,

70 rokov: Zoltán Hock, PhD., Ladislav Ladoš,

75 rokov: Margita Straková, Ing. Dalma Štěpánková, Peter Vrt' o, Ing. Mikuláš Beránek,

Karol Melcer

80 rokov: Ing. Peter Moravitz

85 rokov: Ing. Ladislav Sombathy

Uznesenie
z 17. valného zhromaždenia Banskoštiavnicko-hodruškého baníckeho spolku,
ktoré sa uskutočnilo 27.11.2008

17. valné zhromaždenie:

1. Berie na vedomie:

- Správu o činnosti za rok 2008,
- Správu volebnej komisie o výsledku volieb predsedu spolku: JUDr. Ing. Jozef Karabelly, členov riadiaceho výboru a kontrolnej komisie na funkčné obdobie roku 2009:
-Ing. Marián Adamský, PhDr. Milan Augustín, Ing. Milan Durbák, Ing. Milan Ferenc, Ing. Ivan Gregáň, Anton Greguss, RNDr. Mária Gubrianska, Doc. Ing. Ivan Herčko, CSc., Ing. Karsten Ivan, Ing. Richard Kaňa, Ing. Jozef Karabelly, Ľudovít Kanik, Ing. Anton Kolárik, PhDr. Jozef Labuda, CSc., Ing. Ondrej Michna, Ing. Ján Mihok, Vladimír Nemčok, PhDr. RNDr. Ján Novák, CSc., Jozef Osvald, Ing. Eduard Rada, Ing. Athéna Smolková, Ing. Erik Sombathy, Ing. Ladislav Sombathy, Milan Šesták, Ing. Dalma Štepánková, Ing. Milan Urbánek

2. Schvaľuje:

- Správu o plnení rozpočtu za rok 2008,
- Správu kontrolnej komisie za rok 2008,
- Plán hlavných úloh na rok 2009,
- Návrh rozpočtu na rok 2009.

3. Ukladá:

Zvolať 1 riadne zasadnutie riadiaceho výboru a kontrolnej komisie, na ktorom sa doplní Plán hlavných úloh o námety z diskusie na 17. valnom zhromaždení a zvolia sa funkcionári v riadiacom výbore a kontrolnej komisii.

T: do 31.1.2009

Z: predseda spolku

49 účastníkov 17. valného zhromaždenia.

V Banskej Štiavnici, 27.11.2008

Plán
hlavných úloh Banskoštiavnicko-hodrušského baníckeho spolku na rok 2009

1. Zorganizovať 17. reprezentačný banícky ples.
T: 02/2009

2. Zorganizovať a podieľať sa na organizovaní ďalších baníckych podujatí:
 - 9. Jozefovské stretnutie – 19.3.2009,
 - 5. ročník Náckova Štiavnica – 5. výjazd štiavnického Nácka v štiavnickej Anči - 24.4.2009,
 - 12. Náckov štiavnický pochod,
 - 12. banícky majáles (v Skanzene SBM) – 30.5.2009,
 - Slávnostný šachtág Salamander 2009 – 10.9.2009
 - 18. valné zhromaždenie – 26.11.2009
 - Staroročné zasadnutie výboru – 29.12.2009
 -

3. Spolupracovať pri organizovaní ďalších príležitostných akcií, usporiadaných Mestom Banská Štiavnica a ďalšími subjektami v regióne, ktoré majú súvislosť s baníctvom.
T: priebežne upresnenými termínmi

4. Pokračovať v organizovaní vzdelávacieho cyklu „Utorkové popoludnia“.
T: podľa plánu vzdelávacej sekcie

5. Spolupracovať s Mestom Banská Štiavnica na príprave projektu „Glanzenberg“, resp. jeho časti ako súčasť „Slovenskej banskej cesty“, spolupracovať s RB, š.p. Banská Bystrica na zabezpečení štôlní Klinger, Kornberg a Hoffer a oprave Akvaduktu v Kysihýbli .
T: priebežne 2009

6. Pokračovať v spolupráci s baníckymi spolkami a cechmi (osobitne PROKOP VŠB Ostrava a MBHS Tapolca), aktívne pracovať v rámci Združenia baníckych spolkov SR.
T: priebežne 2009

7. Pripraviť vydanie publikácie „Náckove špásy so spomienkami starých baníkov“.
T: priebežne 2009

8. Podporovať organizovanie stretnutí bývalých baníkov a technikov Rudných baní.
T: priebežne 2009

V Banskej Štiavnici, 27.11.2008